

Anexa la HS 23/SD. 01.2025

UNIVERSITATEA
"ALEXANDRU IOAN CUZA" DIN IASI
INTRARE NR. 1410
ziua 24 luna 01 2025

UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA” din IASI

Facultatea de Litere

PER LIBERTATEM AD VERITATEM

www.uaic.ro

Nr. 150 / 27.10.2024

CA URMARE A SEDINTEI BIROULUI EXECUTIV
AL CONSILIULUI DE ADMINISTRATIE

DIN DATA 12/28.01.2025

RECTORUL

HOTARASTE

SE APROBA

aprobat in sedinta Senatului

din 30.01.2025

PRESEDINTE, SENAT

Avizat in sedinta CA

din 22.01.2025

RECTOR

Catre

Senatul Universitatii „Alexandru Ioan Cuza” din Iasi

Consiliul de Administratie al Universitatii „Alexandru Ioan Cuza” din Iasi

Vă înaintăm spre avizare propunerea de acordare a titlului onorific de DOCTOR HONORIS CAUSA al Universitatii „Alexandru Ioan Cuza” din Iasi domnului Matei VIȘNIEC, propunere aprobată cu unanimitate de voturi „pentru”, în ședința ordinară a Consiliului Facultății de Litere din data de 27 ianuarie 2025.

DECAN,

Conf. univ. dr. Dorina Claudia TĂRNĂUCEANU

Matei Vișniec (n. 29 ianuarie 1956, Rădăuți)

A fost membru activ al Cenaclului de Luni, condus de Nicolae Manolescu. Înainte de 1989 i-au apărut în România următoarele volume de poezie: *La noapte va ninge* (Editura Albatros, 1980), *Orașul cu un singur locuitor* (Editura Albatros, 1982), *Înțeleptul la ora de ceai* (Editura Cartea Românească, 1984). Debutează în 1972 cu versuri în revista „Luceafărul” și în 1980 îi apare primul volum de poeme, *La noapte va ninge*.

În 1987, fuge din România și cere azil politic în Franța, unde obține cetățenia în 1993. Scrie o teză de doctorat cu titlul "Rezistența culturală în Europa de răsărit sub regimurile comuniste" și se implică în activitatea jurnalistică, la BBC și Radio France Internationale. După 1989, devine dramaturgul cel mai jucat în România și unul dintre cei mai apreciați autori dramatici contemporani.

În prezent, locuiește la Paris, dar vine deseori în România, unde îi sunt puse în scenă piesele de teatru și i se publică opera literară (numeroase volume au apărut în ultimul timp la Editura Polirom).

Piesele sale au fost traduse în 25 de limbi și au fost jucate în peste 30 de țări: România, Republica Moldova, Franța, Germania, Italia, Belgia, Luxemburg, Olanda, Elveția, Spania, Portugalia, Marea Britanie, Danemarca, Suedia, Finlanda, Grecia, Turcia, Rusia, Ungaria, Bulgaria, Serbia, Macedonia, Croatia, Ucraina, Canada, Statele Unite, Argentina, Brazilia, Bolivia, Japonia, Maroc, Iran, Liban.

Piesele sale au fost puse în scenă și jucate la mari festivaluri internaționale de teatru: Festivalul de la Avignon, Bienala de teatru de la Bonn, Festivalul de teatru de la Edinburg, Festivalul FAJDR de la Teheran, Festivalul de teatru de la Sibiu etc.

Matei Vișniec este și un intelectual public foarte activ, care susține principiile democratice, pledând pentru toleranță și pluralism, în spiritul valorilor umaniste. Înzestrat cu un talent oratoric de excepție, a fost invitat să conferențieze în numeroase țări, în universități și academii, dar și pe scenele teatrelor și la târgurile de carte. Este atașat de România, dar mai ales de Moldova, de Rădăuți (orașul în care a copilărit) și de Iași, unde vine frecvent, fiind invitat de onoare al Festivalului Internațional de Literatură și Traducere (FILIT).

Cărți editate în România

Poezie

- *La noapte va ninge*; București, Editura Albatros, 1980
- *Orașul cu un singur locuitor*; București, Editura Albatros, 1982
- *Înțeleptul la ora de ceai*; București, Editura Cartea Românească, 1984
- *Poeme ulterioare*; București, Editura Cartea Românească, 2000
- *Orașul cu un singur locuitor* (antologie de poezie); Pitești, Editura Paralela 45, 2005

- *La masa cu Marx*; București, Editura Cartea Românească, 2011
- *Securi decapitate*; cu gravuri originale realizate de Matei Vișniec, Andra Bădulescu, Joëla Vișniec, Iuri Isar, May Oana Isar și Smaranda Isar; București, Tracus Arte, 2012
- *Opera poetică*; București, Editura Cartea Românească, 2017
- *Vi se pare cumva nedreaptă dispariția dumneavoastră?*; București, Tracus Arte, 2019

Roman

- *Cafeneaua Pas-Parol*; București, Editura Fundației Culturale Române, 1992; reeditare în 2008 la Editura Cartea Românească; reeditare în 2014 la Editura Polirom
- *Sindromul de panică în orașul Luminilor*; București, Editura Cartea Românească, 2009 ^[5]
- *Domnul K Eliberat*; București, Editura Cartea Românească, 2010
- *Dezordinea preventivă*; București, Editura Cartea Românească, 2011
- *Negustorul de începuturi de roman: roman caleidoscop*; Polirom, Iași, 2014
- *Iubirile de tip pantof, iubirile de tip umbrelă*; Polirom, Iași, 2016
- *Un secol de ceață*, Polirom, Iași, 2021

Teatru

- *Țara lui Gufy*; București, Editura Ion Creangă, 1992
- *Angajare de clown*; București, Editura Unitext, 1993
- *Văzătorule, nu fi un melc*; București, Editura Expansion-Armonia, 1996
- *TEATRU (I) și TEATRU (II)* (în două volume); București, Editura Cartea Românească, 1996 - prima culegere masivă din teatrul scris de autor între 1977 și 1990; reeditare la aceeași editură în 2007
- *Negustorul de timp și Frumoasa călătorie a urșilor Panda povestită de un saxofonist care avea o iubită la Frankfurt*, colecția TEATRU/BIBLIOTECA; București, Editura Eminescu, Asociația Uniunii Scriitorilor, 1998
- *Teatru descompus și Despre sexul femeii-cîmp de luptă în războiul din Bosnia*; București, Editura Cartea Românească, 1998, reeditare în 2007 la aceeași editură
- *Istoria comunismului povestită pentru bolnavii mintal*; Brașov, Editura Aula, 2001; reeditare la Pitești, Paralela 45, 2007
- *Caii la fereastră*; Brașov, Editura Aula, 2001
- *Mansardă la Paris cu vedere spre moarte*; Pitești, Editura Paralela 45, 2005
- *Omul cu o singură aripă*; Pitești, Editura Paralela 45, 2006
- *Păianjenul în rană*; București, Editura Cartea Românească, 2007
- *Groapa din tavan*; București, Editura Cartea Românească, 2007

- *Omul pubelă & Femeia ca un câmp de luptă*; București, Editura Cartea Românească, 2007 ⁽⁶⁾
- *Imaginează-ți că ești Dumnezeu*; Pitești, Editura Paralela 45, 2008
- *Mașinăria Cehov și Nina sau despre fragilitatea pescărușilor împăiați*; București, Editura Humanitas, 2008
- *Femeia țintă și cei zece amanți*; Pitești, Editura Paralela 45, 2009
- *Occident Express și Despre senzația de elasticitate când pășim peste cadavre*; Pitești, Editura Paralela 45, 2009
- *Omul din cerc* (antologie de teatru scurt); Pitești, Editura Paralela 45, 2011
- *Scrisori de dragoste către o prințesă chineză*; București, Editura Humanitas, 2011
- *Procesul comunismului prin teatru* (antologie); București, Editura Humanitas, 2012
- *Cabaretul cuvintelor: exerciții de muzicalitate pură pentru actorii debutanți*; București, Cartea Românească, 2012
- *Omul din care a fost extras răul*; București, Editura Cartea Românească, 2014
- *Trilogia balcanică. Migraaaaanți sau Prea suntem mulți în aceeași barcă*; București, Editura Humanitas, 2016
- *Ioana și focul, Șobolanul rege, Reverii pe eșafod, Cuvintele lui Iov*; București, Tracus Arte, 2017
- *Caragiale e de vină*; București, Editura Humanitas, 2019

Teatru pentru copii

- *Omul de zăpadă care voia să întâlnească soarele*; București, Editura Arthur 2016 (cu ilustrații de Andra Bădulescu)
- *Extraterestrul care își dorea ca amintire o pijama*; București, Editura Arthur 2019 (cu ilustrații de Andra Bădulescu)

Nuvele

- *Ultimele zile ale Occidentului*; București, Editura Polirom, 2018

Eseu, publicistică

- *Cronica ideilor tulburătoare sau Despre lumea contemporană ca enigmă și amărăciune*; Polirom, Iași, 2010
- *Cronica ideilor tulburătoare sau Despre lumea contemporană în fața marilor decizii*; Polirom, Iași, 2019

Cărți editate în Franța

- *Le sage à l'heure du thé*, 1984
- *Du Pain plein les poches*, Éditions du Pli Urgent, 1984, trad. Virgil Tanase

- *Poèmes de Roumanie*, trad. de Mihai Zaharia, éd. Cahiers bleus/Librairie bleue, 1990
- *Le Dernier Godot*, Cosmogone, 1996, trad. Gabrielle Ionesco
- *La vieille dame qui fabrique 37 cocktails molotov par jour*, Éditions Écritures Théâtrales Grand Sud-Ouest, 2009. (Mis en scène par Laetitia Mazzoleni pour la Cie On est pas là pour se faire engueuler)

Editions LANSMAN

- *Trois nuits avec Madox*, 1995
- *L'histoire du communisme racontée aux malades mentaux*, 2000
- *Le Roi, le rat et le fou du Roi: fable baroque, farce, bouffonnerie et mascarade pour comédiens et marionnettistes* ; Wallonie, Lansman 2002^[2]
- *Attention aux vieilles dames rongées par la solitude*, 2004
- *Richard III n'aura pas lieux ou Scènes de la vie de Meyerhold: adaptation libre d'après le dernier cauchemar du metteur en scène Vsevolod Meyerhold avant qu'il soit tué en prison en 1940 sur l'ordre du Généralissime* ; Carnières-Morlanwelz, Lansman, 2005
- *La femme-cible et ses dix amants*, 2005
- *La machine Tchekov*; Carnières-Morlanwelz, Lansman, 2005
- *Le mot progrès dans la bouche de ma mère sonnait terriblement faux*, 2007
- *Les détours Cioran ou Mansarde à Paris avec vue sur la mort*, 2007
- *Enquête sur le disparition d'un nain de jardin*, 2008 (coédition Théâtre de la Digue / Urgence de la jeune parole)
- *De la sensation d'élasticité lorsqu'on marche sur des cadavres*, 2010
- *La ville d'un seul habitant (poèmes)*, 2010

Editions ACTES SUD-PAPIERS

- *Paparazzi ou la chronique d'un lever de soleil avorté suivi de Du sexe de la femme comme champ de bataille dans la guerre en Bosnie*, 1997
- *Lettres aux arbres et aux nuages*, 1997, dans le recueil "Brefs d'ailleurs"
- *Petit boulot pour vieux Clown suivi de L'histoire des ours pandas racontée par un saxophoniste qui a une petite amie à Francfort*, 1998
- *Du pain, plein les poches et autres pièces courtes*, 2004

Editions L'HARMATTAN

- *Théâtre décomposé, ou L'homme poubelle*, 1996

Editions CRATER

- *Les partitions frauduleuses*, 1995
- *Les chevaux à la fenêtre*, 1996
- *Comment pourrais-je être un oiseau?*, 1997

- *Mais qu'est-ce qu'on fait du violoncelle?* 1999

Editions ESPACE D'UN INSTANT

- *Mais, maman, ils nous racontent au deuxième acte ce qui s'est passé au premier,* 2004
- *Le spectateur condamné à mort,* 2006

Editions L'ŒIL DU PRINCE

- *Jeanne et le feu,* 2009

Premii și distincții în România

- 1977: Premiul revistei ROMÂNIA LITERARĂ la Festivalul Național de Poezie "Nicolae Labiș"
- 1978: Premiul de Poezie al revistelor „Viața Studențească” și „Amfiteatru”
- 1980: Premiul Concursului de debut al Editurii Albatros
- 1985: Premiul Uniunii Scriitorilor din România pentru *Cea mai bună carte de poezie*, pentru volumul *Înțeleptul la ora de ceai* (1984)
- 1991: Premiul UNITER pentru cea mai bună piesă românească a anului 1990, pentru piesa *Angajare de clovn*
- 1991: Premiul Uniunii Scriitorilor din România pentru dramaturgie
- 1998: Premiul pentru Dramaturgie al UNIUNII SCRIITORILOR DIN ROMÂNIA pentru volumele "Teatru I - Teatru II" apărute la Cartea Românească
- 1998: Premiul de Dramaturgie al ACADEMIEI ROMÂNE
- 2002: Premiul pentru dramaturgie al UNIUNII SCRIITORILOR DIN ROMÂNIA pentru volumul "Istroia comunismului povestită pentru bolnavii mintal" apărut la Editura Aula
- 2002: Premiul Național de Dramaturgie acordat de Ministerul Culturii
- 2007: Premiul pentru Dramaturgie acordat de UNIUNEA SCRIITORILOR DIN ROMÂNIA pe 2006 pentru volumul "Omul cu o singură aripă" apărut la Editura Paralela 45
- 2009: Premiul revistei "Viața Românească"
- 2010: Premiul pentru roman acordat de revista OBSERVATOR CULTURAL (pentru romanul "Sindromul de panică în orașul luminilor")

Premii și distincții în Franța

- 1991: Premiul Juriului la Festivalul "Les Journées d'Auteurs" organizat de Teatrul LES CELESTINS DE LYON, pentru piesa *Caii la fereastră*

- 1993: Spectacolul *Teatru descompus* montat la Teatrul MUNDI în coproducție cu INSTITUTUL FRANCEZ de la București obține, pentru versiunea sa franceză, premiul "Théâtre vivant" acordat de RADIO FRANCE INTERNATIONALE
- 1994: Marele premiu de teatru radiofonic al SOCIETĂȚII AUTORILOR ȘI COMPOZITORILOR DRAMATICI DIN Franța pentru piesa *Povestea urșilor panda povestită de un saxofonist care are o iubită la Frankfurt*
- 1996 și 2008: Premiul presei la Festivalul de teatru de la Avignon, secția OFF
- 2009: Premiul EUROPEAN acordat de Societatea Autorilor și Compozitorilor Dramatici din Franța
- 2016: Premiul de literatură europeană Jean Monnet pentru romanul *Le marchand de premières phrases (Negustorul de începuturi de roman)*, Editura Actes Sud, traducere Laure Hinckel^[8]
- 2018: Matei Vișniec primește pentru toată activitatea distincția de *Chevalier des Arts et des Lettres*
- 2020: Prin decret prezidențial, Matei Vișniec este numit *Chevalier de'ordre national du Mérite*

Exegeze critice și teze de doctorat

- Olivier Suaud, *Matei Visniec, la disparition du personnage*, Universite Toulouse le Mirail; Mémoire présenté pour l'obtention de la Maîtrise de Lettres Modernes, sous la direction de Monsieur Arnaud Rykner, juin, 2001
- Bogdan Crețu, *Matei Vișniec, un optzecist atipic*, Editura Universității Idin ași, 2005
- Shari Gerstenberger, *Theatre Decomposed, or The Human Trashcan*, Translation of Théâtre décomposé ou l'homme-poubelle by Matei Visniec, Comparative Literature Thesis 2007, Alistaire Tallent, Andrew Manley
- Roxana Maria Sînescu, *Situații, forme și tehnici ale dialogului în teatrul lui Matei Vișniec*, Tipo Moldova, Iași 2008
- Daniela Magiaru, *Matei Vișniec - Mirajul cuvintelor calde*, Editura Institutului Cultural Român, 2010
- Mihai Lungeanu, *Personajul virtual, sau calea către al V-lea punct cardinal la Matei Vișniec*, Editura Cartex, 2010
- Nicoleta Munteanu, *Poetica teatrului modern. Luigi Pirandello și Matei Vișniec*, Editura Institutul European, Iași, 2011
- Emilia David, *Mizele intertextualității în literatura Generației '80: Matei Vișniec - aspecte ale biblingvismului și ale postmodernismului în contextul unei receptări pluriculturale a operei* (teza de doctorat) -; București: Universitatea București. Facultatea de Litere. Școala de doctorat în Litere; Torino; Università degli Studi di Torino. Dipartimento di Lingue e Letterature Straniere e Culture Moderne, 2015
- *Literatura, teatrul și filmul în onoarea dramaturgului Matei Vișniec*; volum coordonat de Marina Cap-Bun și Florentina Nicolae; Constanța; Ovidius University Press, 2015

R O M A N I A
MINISTERUL EDUCATIEI

UNIVERSITATEA "ALEXANDRU IOAN CUZA" IASI
Bd. Carol I nr. 11 - IASI - 700506

Tel: 40 232 201010; Fax: 40 232 20 12 01

FACULTATEA DE LITERE
Tel: 40 232 20 10 52

aprobat în sedința Senatului
din 30.01.2025
PREȘEDINTELE SENATULUI

Propunere de Comisie Laudatio

În data de 27.01.2025, Consiliul Facultății de Litere a propus acordarea titlului onorific de Doctor Honoris Causa al Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași domnului Matei VIȘNIEC.

Propunem următoarea componență a Comisiei Laudatio:

Prof. univ. dr. Liviu-George MAHA, Rector, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași

Prof. univ. dr. Ovidiu-Gabriel IANCU, Președintele Senatului, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași

Prof. univ. dr. Dorina Lăcrămioara PETRESCU, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași

Conf. univ. dr. Dorina Claudia TĂRNĂUCEANU, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași

Prof. univ. dr. Codrin Liviu CUȚITARU, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași

Prof. univ. dr. Antonio Mihail PATRAȘ, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași

Prof. univ. dr. Simona Mihaela MODREANU, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași

Prof. univ. dr. Oana FOTACHE DUBĂLARU, Universitatea București

DECAN,

Conf. univ. dr. Dorina Claudia TĂRNĂUCEANU

